

Processó del Dia del Ram a Sa Plaça (Foto Vidal).

EDITORIAL

TRES ANYS D'AJUNTAMENT

Tres anys de funcionament democràtic tocarien haver donat a l'Ajuntament una altra manera de fer les coses. Certament a un ajuntament sorgit de les urnes si li poden perdonar durant el primer any de mandat les improvisacions i la inexperiència, i fins i tot en el segon que encara hi hagi alguna travelada. Ara bé, el poder local —i tots els altres— han de complir l'exigència de que a més d'esser honrats ho han de parèixer, sempre.

Durant el període electoral del 1.979 recordam que una de les principals garanties que es donaven, aquí a Porreres, era la de la transparència administrativa en la gestió municipal i això, un punt tan important pels habitants d'un poble que exerceixen el dret a la ciutadania, veim que no s'ha donat. No s'ha complit, al manco fins ara.

(Segueix a les pàgines centrals).

ESPORTS

**ENTREVISTES AMB
ANDREU OBRADOR
I RAFEL CERDA.
LA FEBRE DEL FUTBOL -
SALA**

EN AQUEST NUMERO DE 16
PAGINES

ALGUNES DADES AGRICOLES
DEL SEGLE XIX

NOTES HISTORIQVES

EL CENTRO INSTRUCTIVO I
SEBASTIA FERRA

EL PROBLEMA DE L'AMETLER
I EL SEU BAIX

RENDIMENT ECONOMIC

ESPIPELLANT ELS ANYS

UNA LLENGUA PER A LA
SUPERVIVENCIA D'UN POBLE

NOTICIES DE FORAVILA

I TOTA L'INFORMACIO LOCAL

PORRERES: ALGUNES DADES AGRICOLES DEL SEGLE XIX

Per Maria Barceló Crespi

Sens dubte el llibre *Mallorca Agrícola*, obra de l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria, constitueix un element bàsic i indispensable per a qualsevol que senti la necessitat o curiositat de conèixer els aspectes agrícoles de l'illa cent anys enrera. L'obra, consta de dos volums i forma part de *Die Balearien* que Josep Sureda i Blanes traduí al castellà el 1.959 amb el títol de *Las Baleares descritas por la palabra y el grabado*.

Nosaltres n'hem extret aquelles notícies que fan referència a la nostra vila (perquè hem considerat que tenen un cert interès) fent-ne una traducció lliure al català.

Primera part:

-L'amor a la terra es veu més accentuat en unes comarques de l'illa que en altre. A Porreres, per exemple, no només els rics llauradors, sinó fins i tot els petits pagesos, es senten ben orgullosos en què la gent compari la seva finca o simplement el seu bocí de terra amb altres, dient que està millor cultivat. (Pg. 16).

-En els pobles del Pla, especialment Montuïri, Campos i Porreres, de cada dia es monten més sinies noves, doncs no abunden en els seus districtes aigües caudaloses. (Pg. 66).

-A Porreres hi ha molts d'ametllers (Pg. 113).

-Entre les possessions que posseeixen els ametllers més extensos i més productius de l'illa cita per a Porreres els de Son Porquer, Son Gornals i Son Lluís. (pg. 120).

-Entre els municipis que destaquen per la seva importància vitícola Porreres figura en quarta posició amb 1.191,01 Ha. de vinya que suposen el 14,47 o/o de les terres productives. (pg. 155)

-Les possessions porrenques que produeixen més vi són Son Servera, Son Romaguera i Els Pagos (Pg. 170).

-Les principals propietats del terme municipal de Porreres amb la seva corres-

ponent superfície són:

1.- Son Lluís, de dona Concepció Mas del Pla del Rei. 284 Ha.

2.- La Bastida, del marqués de la Bastida. 220 Ha.

3.- El Tast, de don Jaume Sitjar, 185 Ha.

4.- Son Romaguera, del comte de San Simon. 177 Ha.

5.- Son Servera de Don Domingo Danús. 157 Ha.

6.- Son Jordi, de Bartomeu Morlà, 155 Ha.

7.- Els Monjos, de don Jaume Sitjar, 144 Ha.

8.- Els Pagos, de don Felip Vallalonga, 142 Ha.

9.- La Torre, del comte d'Espanya. 135 Ha.

10.- So N'Oms, dels hereus de Don Marià Villalonga, 128 Ha.

L'extensió total d'aquestes deu possessions és de 1.727 Ha., és a dir, el 19 o/o de la superfície del terme Municipal. (Pg. 38 - 39).

Segona part:

-Porreres figura entre els municipis mallorquins en què el cultiu dels cereals ocupa de 2.000 a 5.000 Ha. (Pg. 2).

-També s'anomenen com a cultius importants els ciurons i les llentilles (Pg. 2).

-Les possessions que produeixen més cereals i llegums són Els Pagos, Son Romaguera i Sa Torre (Pg. 21).

-El safrà és una de les plantes que sembla molt adequada al clima i a la qualitat dels terrenys de Mallorca. Es cultiva en petites quantitats arreu de l'illa, però en gran escala únicament a Porreres, on es recolleix un safrà de primera qualitat, i a Inca i Lloseta (Pg. 35).

-Porreres té 813 Ha. de garriga (Pg. 57).

-L'any 1873 existien unes 30 caïeres a Binissalem, 150 a Escorca, 300 a Santa Margalida, 250 a Porreres, 100 a Esporles... (Pg. 96).

-Porreres és el districte que té més fama per la quantitat de les seves gallines i per les races que cria. (Pg. 98).

NOTES HISTORIQÜES

Per: Ramon Rosselló

1.268, setembre.- Joan Aragonès de Terol i Berenguera Febrera, per raó dels esponsalícis i matrimoni, fan societat dels seus béns; quan morin en tendran la meitat cada un. Firmà aquesta dona Berenguera en poder de Jaume Verdera, clergue que serveix l'església de Sant Joan de Porreres, en presència de Ramon Tió, Guillem Cortès i Pere Gener. (Arxiu Històric Nacional, Clero, carpeta 86 núm. 15).

L'any 1.692 fou penitenciat pel Sant Ofici de la Inquisició de Mallorca, Gabriel Barceló prevere natural de la vila de Porreres, i beneficiat en l'església de Sant Nicolau de Ciutat, perquè "fue testificado de haver dicho en diferentes combersaciones y repetidolo arguyendo y porfiando que el cuerpo de Christo se convertiria en guzanos, y que tenía un libro que lo decía y de haver con efecto sacado el libro y leydo en el estas palabras: Sacratissimum Corpus Christi traditum est vermibus", y de haver con simpleza, ignorancia, locura y terquedad dado a entender que leya en libros de medicina extraordinarios y curiosos". (AHN Inquisició, llibre 865 f. 416 v).

1.453, 12 juliol.- Gabriel Mesquida de Porreres ven al venerable Gabriel Garcia de Ciutadella un esclau sarraí anomenat Jordi, de 40 anys d'edat, per preu de 50 lliures. (ARM notari Jaume Riudavets R-23 f. 75 v).

Anotacions dels procuradors reials mallorquins, en els seus llibres de comptabilitat:

1.337.- La Procuració Reial paga 40 sous a Joan Fel·liu de Porreres per una casa, forn i corral situats en dita vila, per les necessitats del rei. (ARM RP 3410 f. 130).

1.341.-"Compram a ops del senyor Rey d'en Bernat Parera de Porreres un alberch lo qual lo dit Bernat Parera ha en lo dit loch de Porreres e lo qual compram a ops de fer Cort e carselaria... XXXXV lliures". (RP 3413 f. 82).

1.343, 1 juny.- El rei Pere des del castell reial de Ciutat es dirigeix als prohoms i Universitat de Porreres comunicant-los que la Ciutat ja l'ha rebut per senyor i rei i per això dins 6 dies "trametets a nos vostres síndics on que siam dins lo dit Regne ab poder bastant segons que us trametem dictat per fer a nós homenatge e sacrament de feultat axí com a senyor del dit Regne e illes dassús dites".

El diumenge següent entre l'hora tèrcia i migdia la Universitat de Sant Joan de Porreres, citada pel saig de la cort Pere Joan i a instància d'Antoni Orell, batle reial i també dels jurats Bernat Gual, Jaume Gornal, Francesc Llitera, es congregava dins l'església parroquial per elegir i nomenar els síndics que en nom de dita Universitat havien d'anar a retre homenatge al rei Pere. Elegiren: Bernat Mora i Antoni Mesquida. Signat davant el notari Arnau Canet.

M. Bofarull "Colección de documentos inéditos del Archivo general de la Corona de Aragón". XXIX pàgs. 420-24.

1.373, 14 agost.- La Procuració Reial rep 4 lliures de Guillem Morlà, Bernat Bauló, Guillemó Móra i Nadal Duran, jurats de Porreres, per dret pertanyent al rei per amortització d'un corral o pati de terra, prop de la vila, en alou reial, el qual havien comprat a Marimon Ferran per fer plaça i pou, per preu de 12 lliures (RP 3805 F. 5 v).

1.341, 12 juny.- "Pagam an Antoni Oreyl batle de Porreres, són per la messiò la qual féu en recobrar un tros de una casa on tenen Cort e en los forns e en altres messions menudes... 2 lliures, 5 sous, 2 diners".

1.423, 8 febrer.- Francesc Caulés, habitador de Porreres, ha rebut 7 lliures i 10 sous del procurador reial, i són pel preu de tres parells de paons, a raó de 50 sous el parell, per enviar al senyor rei que es troba en Nàpols. (RP 175 s.f.).

VENC MINI - PM 9277-C

Informació: Tel. 64 73 86

S'ARREGLA L'ORGUE

Ja es troben a Porreres, efectuant les reparacions de l'orgue parroquial els organers Calvano i Bernal d'Azpeitia (Guipúscoa). Començaren la restauració de l'instrument el passat 28 d'abril i s'ignora el temps que poden durar les obres. Els hi desitjarem una bona estada entre nosaltres i ja ho sabem: ha de sonar bé!

NOTA: Pareix que les obres duraran de dos a tres mesos, tot i que hi fan feina moltes hores cada dia.

P.D.: El proper dia 6 de juny es celebrarà la subhasta de quadres i objectes a benefici d'aquesta restauració.

Per aquí passarà la carretera de cintura. L'històric Camí de Marina es convertirà quasi en una autopista. (Foto M. Lladó).

ELS PLANOLS DE LA RONDA DE CINTURA A L'AJUNTAMENT

Es troben a disposició del públic, exposats dins l'entrada de l'Ajuntament, els plànols de la denominada "ronda exterior de Porreres", per esser contemplats i comprovats per tothom que vulgui.

Comprenen tot el traçat de la nova carretera, a la que hi figuren cinc interseccions, és a dir, creuers: són els que hi hauria davant La Creu, el de la carretera de Lluçmajor amb el Camí de Monti-Sion, el camí de Cos amb la carretera, el del Camí de Son Amat (davant Ca'n Palerm) i l'unió amb la carretera de Campos, lloc on comença la Ronda, a la recta de Son Porquer.

D'aquest projecte, ja vàrem informar a l'anterior número de "Llum d'Oli". Donada la discrepància d'opinions i pel que suposa com a obra d'envergadura dins el nostre poble, llançam des d'aquí la suggerència de fer una taula rodona —que podria organitzar aquesta revista— amb la participació de membres de l'Ajuntament i dels distints sectors implicats, ja sigui a l'Ajuntament, a l'Agrupació Cultural o qualsevol altre local.

EL PRESSUPOST MUNICIPAL: 30 MILIONS

En un darrer ple extraordinari es va aprovar el pressupost de l'Ajuntament per a l'any 1.982. La quantitat total és de 30 milions de pessetes, de les quals 15 milions es dediquen a la partida de personal. Cal destacar així mateix que en un ple ordinari es van aprovar els augments de sou a totes les categories i "empleos", tant de personal fixe com contractat. Quant als regidors i batle el 1.982 cobraran 900.000 pessetes.

FESTES DE PASQUA

No fa falta dir que les festes de Setmana Santa i Pasqua arribaren amb el

conseqüent sacrifici de xots, anyelles i porcelles, principals víctimes i artífex d'aquests dies. Quant a les processons es va poder constatar un millor ordre i participació més nombrosa, essent el dia de Pasqua al matí de caràcter plenament festiu. Durant aquests dies, amb un temps quasi estiuenc, varen inaugurar-se dues exposicions de pintura organitzades per l'Ajuntament i l'Agrupació Cultural, de les quals informam en un altre apartat d'aquesta revista.

FESTA DEL PATRONAT DE L'ESCOLA DE MÚSICA

El passat dissabte dia 8 de maig es celebrà a l'Església Parroquial un concert de la Banda de Música "La Filharmònica Porrerenca", també tengué lloc l'actuació de la Coral de

Porreres durant la missa i la del grup de balls mallorquins "Aires de Monti-Sion", amb l'organització del Patronat de l'Escola de Música, i patrocini del Ministeri de Cultura.

NOU COMITE D'UCD

La Unió de Centre Democràtic elegí nou Comitè Executiu que estarà format per Baltasar Nicolau com a President, Damià Mora com a Secretari i Francesc Sastre, Jaume Martorell, Miquel Melià, Antoni Mulet, Josep Roig Salleres, Miquel Bover i Pere Mulet com a vocals. En aquesta mateixa assemblea que es celebrà al local social d'aquest partit polític situat al carrer de l'Almoina, sortiren els compromissaris per a les eleccions al Comitè Insular, a l'executiva del qual entrà a formar-ne part en Jaume Martorell, del sector dels "agermanats". El sector "oficialista" és el que domina emperò a nivell local.

EXPOSICIO DE J. CAMARGO

A la sala de Cultura de l'Ajuntament, lloc on actualment està ubicada la Biblioteca Muni-

cipal, exposà el pintor J. P. Camargo una mostra d'olis i aigua-forts de temàtica paisatgística entre els quals hi poguérem veure algun tema porrerenca bastant aconseguit.

ELS "OUS" DELS QUINTOS

Els quintos de 1.982 podrien ben bé passar a la Història com a "la quinta dels ous", doncs així es pot qualificar l'amollada de 150 ous damunt Sa Plaça i 50 repartits pels llocs estratègics del poble. No ho tornaran fer més... Molts d'anys!

I TAMBE LES QUINTES...

La versió femenina dels quintos tampoc es quedà darrera i en bon "dissabte sant" feren la volta característica. No tiraren ous, però el renouer que feren també mereix esser destacat. Quines generacions de porrerenca i porrerenques tan prometedors que ens surten!. Molts d'anys!

POBLACIO

Segons les dades més recents, referides a 1.981, la població a Mallorca és de 534.521 persones.

NETEJES DE CUTIS - DEPILACIO
MANICURA - PEDICURA
TRACTAMENTS CORPORALS I FACIALS
ETC.

DEMANAU HORA A

GABINET DE BELLESA APOLONIA BAUZA

Carrer d'es Parents, 16 - Tel. 64 71 15 - PORRERES

CONCERT CORAL I ALTRES NOTICIES

Com ja s'anuncià al darrer número de LLUM D'OLI, el dia 27 de Març, a l'església parroquial, tengué lloc un concert de música coral organitzat per la Coral de Porreres. Fou un dels numerosos concerts que promou i patrocina a l'illa, amb l'ajuda de la Caixa d'Estalvis de Balears "Sa Nostra", la FEDERACIO DE CORALS DE MALLORCA, organisme constituït per tota una llarga relació d'agrupacions de cantaires que a l'hora d'avui té una entitat en quant a número, activitats i nivell de qualitat, en molts de casos, prou remarcable. I una d'aquestes activitats —a més de Cursos de formació, Caps de setmana, conferències, intercanvis amb agrupacions corals peninsulars i estrangers, entre altres—és la promoció arreu de tota la nostra geografia d'audicions a càrrec de les Corals federades.

En aquesta ocasió fou la Coral de Porreres que convidà als "Nins Cantors de Sant Francesc", seixanta veus infantils que, dirigides per Fr. Antoni Riera, T.O.R., exemple de dedicació, assolixen resultats no gaire freqüents.

Ens oferí una mostra variada del seu extens repertori. Des de la clàssica "Ave Maria" de T. L. de Victoria inspirada en la melodia gregoriana, fins a les interpretacions de Raimon —"Al vent", "d'un temps, d'un país"— armonitzades per Ros Marbà i Oltra, en les que la força de la música s'agermana amb el missatge escrit; passant per la bellugadissa música del brasileny H. Villa-Lobos —"Estrella e lua nova"—, la placidesa i rica harmonia del "O Jesu Christe" de Van Berchem, la sempre ben rebuda interpretació de "L'eco", a dos cors, d'Orlando di Lasso i d'altres autors com Mendelssohn, Brahms, Jannequin i Josly. Una mostra, com deiem, variada i amb atractiu per al nostre públic que donà una resposta fervent i agraïda a l'esforç i bon gust de la jove massa

coral.

A la primera part del concert, la Coral de Porreres, dirigida per Sebastià Melià interpretà, amb dignitat i sense superiors pretensions, les obres següents: "Llueix l'estrella del matí", coral de J.S. Bach; "Sense vent", cançó popular escandinava harmonitzada per G. Deutsmann; "Din-di-rin-din", anònim del segle XVI; "Sí em casaré", popular menorquina harmonitzada per Mercadal; i "Presentiment de la Primavera", de F. Mendelssohn. Volem destacar l'inspiració de la darrera obra, fragment d'un cant més ample a la naturalesa i al pas de les estacions de l'any.

A l'entremig, el director porrerenc va estrenar a Fr. Antoni Riera una decorativa placa amb la inscripció "La Coral de Porreres als Nins Cantors de Sant Francesc - Porreres, 27 de març de 1.982", com a recordança del pas de la dita coral pel nostre poble.

Cal que ens congratulem de poder assistir, de tant en tant, i a la nostra vila, a audicions d'aquest tipus, convençut com estam de l'efectivitat de la música coral per a la bona educació i sensibilització musicals, i desitjosos de que amb el temps sigui un fet cultural normal —el coneixement i gust per a la bona música— lo que a l'hora d'ara no és més que esporàdic i poc repetit. La nostra enhorabona doncs i el nostre encoratjament a la Coral de Porreres.

Recordem que el passat dia 25 d'Abril, darrer diumenge del mes, la nostra Coral prengué part, a Inca, a la DESENA DIADA DE CANT CORAL organitzada per l'esmentada Federació de Corals de Mallorca. Fou un dia dedicat al cant i al companyerisme entre els amants de l'art de la música coral. La diada acabà amb un concert al que prengueren part les numerosas agrupacions presents. S.F.

EL CENTRE PARROQUIAL A ENQUESTA

En una consulta adreçada a 37 persones joves d'ambos sexes entre 13 i 21 anys, de les quals la meitat estudien i l'altra treballa o estudia al mateix temps, resultà que el 51,3 o/o reconeix que va sovint al Centre, mentre que els restants hi van poques vegades, quasi mai o mai. Quant a l'opinió que mareix el Centre tal com ara ha funcionat 9 troben que es positiu, 16 regular i 8 negatiu. La majoria d'enquestats troben que hauria d'estar obert a tothom sempre (29) i a la pregunta de cara al futur com es voldria fos aquest local 22 s'inclinen per un lloc de xerrades, reunions i altres activitats culturals amb servei de bar, mentre que 7 demanen que sia un simple lloc de trobada amb un bar.

Com a coses negatives que té el Centre 12 enquestats diuen que l'edifici és vell i falta arreglar, quatre que és un simple bar mal ambientat, 4 que hi ha superioritat de quants va al Centre i així fins a 21 res-

postes, des de que falta decoració, cadires, comoditats, diversions o organització fins a que sobren cadires, que els joves són massa grans, massa renou o manca d'activitats culturals o coses de profit.

A l'aspecte positiu 8 troben que hi ha bon ambient, 3 que el water està molt bé, 3 que viuen una estona i ho passen bé, 3 que hi ha molta gent, 3 que hi poques coses positives, i així, respostes úniques dient que hi ha bones màquines, molt gran, representatiu dels joves del poble, bon servei de bar i mala gent, etc, fins a 16.

A l'apartat de suggerències per millorar el centre en surten més de 30: fer teatre (11), jocs instructius (7), excursions (9), reformes (5), activitats culturals (6), fins a millora del servei de bar (3), llevar els bruts, arreglar l'escenari, engrandir la barra del bar, debats, etc.

Aquesta enquesta fou realitzada per la Comissió de joventut del Consell Parroquial.

SETMANA CULTURAL DEL CLUB D'ESPLAI

Durant els dies 13 al 18 d'abril, per la Festa de Monti-Sion, el Club d'Esplai de Porreres organitzà tota una setmana d'actes culturals i esportius dedicats els nins i muntà una exposició —ben aconseguida— de productes porrerencs a l'aula del Santuari, amb el suport de la Caixa de Pensions.

Entre d'altres coses hi hagué una sortida amb bicicleta per a visitar el tallot d'Es Baulenes, una visita cultural al casc urbà de la Vila, partits de basquet, voleibol, escacs, treballs manuals, projecció de la pel·lícula de la carretera de Monti-Sion, proves d'habilitat amb bicicleta jocs, concursos a Monti-Sion etc.

Menció destacada mereix la I Mostra Porrerenca, on s'hi pogué veure un extens mostratge dels productes agrícoles, industrials, artesans i comercials que es fan a Porreres, que fou molt visitada.

Cal destacar, així mateix, la gran participació dels nins i nines porrerencs a aquesta Setmana Cultural.

NOTICIES DEL PATRONAT DE L'ESCOLA DE MÚSICA

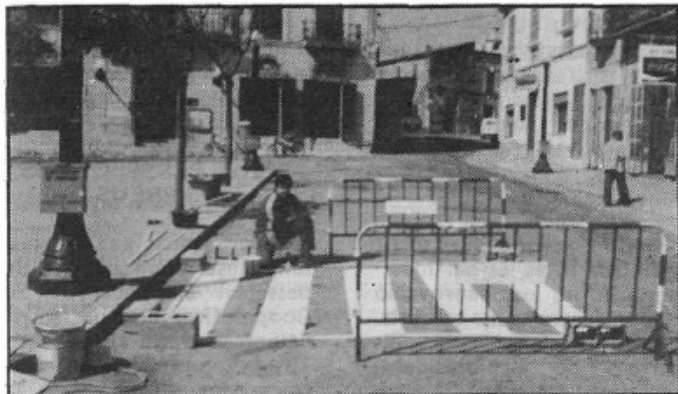
El Patronat de l'Escola de Música de Porreres va comprar darrerament un piano de marca japonesa valorat en 300.000 pessetes. Amb motiu d'això es demanà un crèdit a la Caixa de Balears "Sa Nostra".

Per altra part, el Patronat organitzà una festa conjunta de les agrupacions musicals porrerencs, el dissabte dia 6 de maig i a la qual intervingueren la Filharmònica Porrerenca, la Coral de Porreres i el grup de Ball "Aires de Monti-Sion".

L'Agrupació Cultural de Porreres forma part d'aquest patronat com a entitat fundadora, essent el seu representant per delegació de la Junta en Miquel Barceló i Mas, al qual els socis de l'Agrupació es poden dirigir per a qualsevol informació relativa al Patronat. Volem ací fer una crida per a la captació de nous associats. La música es de tots. El Patronat és de tots.

VENC UN PIS A LA COLONIA DE SANT JORDI (Devora el Quarter de la Guàrdia Civil) Informació: 64 60 42

MOLT BREU. . .

Les senyalitzacions, repintades. (Foto Vidal).

-S'ha pintat l'interior del Centre Parroquial per part de joves voluntaris. Bona feina!

-Aquests darrers dies també s'han pintat les senyalitzacions "pas de cebra" municipals. Ara cal respectar-les...

-El mercat dels dimarts darrerament ha aconseguit molta acceptació tant per part de venedors—cada vegada més nombrosos—com de compradors. Això va bé: els mercats no s'han de perdre, tot el contrari cada dia han d'esser millors.

-Les mares, ties i padri- nes van de forros fuits amb les "primeres comunions". Enguany els nins i nines en

motiu d'aquests aconteixements s'han tornat desfles- sar per anar a l'església.

-No hi ha mal que du- ri cent anys: n'hi ha que en duren dos-cents.

-Una nova cooperativa ha legalitzat els tràmits burocràtics per dur l'admini- stració, el control i la mar- xa del reformat escorxadó municipal. En sebre més co- ses ja ho escriurem.

-S'ha jubilat En Miquel Vaquer, policia Municipal de l'Ajuntament.

-Al col·legi estatal s'est- an construint dues noves aules per a les classes de pàrvuls. Així els més pe- tits no hauran d'anar de "deixat" per dins l'escola.

Fins ara alguns estaven dins el menjador.

-Cada dia hi ha més viatges en grup: Madrid, Burdeos, Malgrat —els in- fantils hi anaren a jugar un partit de futbol— An- dorra, etc. La gent té ga- nes de sortir i córrer món.

-Per Pasqua el forn de Ca'n Miquel posà a la ven- da les tradicions "mones de Pasqua", tan arrelades a altres indrets, ara a Por- reres. Tota una artesanía del dolç, la xocolata i el bon gust. Enhorabona per aquesta iniciativa tan artísti- ca. I gustosa.

-Properament tindrà lloc una subhasta de cua- dres i altres objectes a bene-

fici de l'orgue parroquial i la seva restauració.

-Les cuculles feren un dinar a Monti-Sion vestides de paisà. Tengué lloc el pas- sat diumenge dia 8 de maig.

-El passat diumenge dia 25 d'Abril hi hagué corregu- des de bicicleta a la vila. Guanyà Caldentey seguit del porrerenc Rafel Cerdà, que fou segon, arribant tots en caramull.

-A l'aula cívica de l'an- tic Quarter hi hagué unes reunions informatives per a foravillers per part del Consell. Tema: concessions de crèdits als pagesos i coo- perativisme.

Les mones de Pasqua a Ca'n Miquel Segura.

FESTA DE MONTI-SION: TOTS A PEU ¡UN EXIT!

El diumenge dia 18 d'abril tengué lloc la tradicional romeria al nostre Puig de Monti-Sion. Aquesta diada, autèntica trobada porrerenc i testimoni de moltes genera- cions, va ser enguany més festiva que mai i multitudina- ri com sempre. Destacava no obstant, el lema que dues en- titats porrerencs, el Club d'Espíai i l'Agrupació Cultura- ral, feren perquè la gent pujàs a peu com abans al Santua- ri, deixant anar per un dia l'automòbil i convidant a tots a disfrutar del paratge, de la carrera i de la pujada amb amis- tat i germanor. Malgrat que alguns no ho entenguessin així, suposam que més per desinformació que per manca de voluntat, la Pujada fou un èxit de convocatòria. Una convocatòria sense afanys protagonistes ni ganes de figu- rar. Una convocatòria on protagonistes principals foren els nins.

Des de la Plaça partien, prestat, més de tres-centes persones i des de dins el poble i del camí s'anaven jun- tant expedicionaris, fins al punt d'arribar ésser més de sis- cents excursionistes —valga aquesta definició— que arribar- en junts. Però no tan sols això, si no que durant el dia es notà que aquesta cridada del "tots a peu a Monti-Sion" no va caure en sac buit i moltes persones més també de- cidiren pujar a peu al nostre puig.

El respecte a la natura també va ser un punt, explicat mitjançant capsas per a depositar els fems, a tenir en compte.

Voldríem que aquesta cridada primera tengués con- tinuïtat.

Cal destacar així mateix els actes que tengueren lloc al migdia i a l'horabaixa, així com la missa a l'aire lliure. Intervengué en l'organització el Consell Parroquial, ac- tuant "Aires de Monti-Sion" amb balls i cançons i "la Filharmòncia Porrerenca".

FESTA DE SA JAIA SERRADA

Per segona vegada des- prés de la seva recuperació es feu a mitjan Corema la festa de la Jaia Serrada, que comprenia l'ajusticia- ment, mitjançant confes- sió i serrada en públic, de Sa Jaia, a més de l'esbutza- ment per part de l'al.lotea del Jai Carnal, ja tombant a la part del vespre. Aques- ta tradició —entre teatral, folklòrica i religiosa— va ser recobrada, al seu dia per Jaume Rosselló, (Güia) que cuidà de dur-la a terme amb el màxim de fidelitat.

Enhorabona, un any més, encara que sigui prop del juny.

PLUVIOMETRIA

Els mesos de març i abril han estat plujosos, sobretot quant al nom- bre de dies més que a quantitats, si exceptuam l'aigua caiguda entre els dies 23 i 26 de març que significaren 92 litres. Es

resolgué una mica la seque- dat, però no s'ha solu- cionat el problema. Man- quen més litres.

MARÇ

Dia	Litres
4	2,0
6	0,2
7	2,8
13	0,5
17	0,5
23	2,4
24	4,7
25	26,8
26	58,3
29	0,1
30	3,3
31	0,7
Total	102,3

ABRIL

Dia	Litres
12	4,7
13	0,6
14	5,6
15	ip
19	0,7
24	6,3
24	6,3
30	0,3
Total	18,2

Dia 4 de Maig plogué una quantitat inapreciable.

NOTICIES DE FORAVILA

Han passat les festes de Pasqua, per als pagesos manco festes que per als ciutadans, amb temps primaveral i amb cares molt vermelles, entre solellades i panxades de panades i robiols. No és estranya aquesta explosió de vermellor entre la gent. I abans de continuar, una aclaració: dels comentaris que es fan a continuació teniu en compte que es fan amb bastanta anticipació i per això poden variar quan arribin a les vostres mans, sobretot condicions meteorològiques i preus indicatius.

I ja que estam parlant de preus, val la pena començar comentant els nous preus agrícoles acordats entre l'Administració Central i les diverses organitzacions agrícoles de l'Estat espanyol. Així, resumint i en conjunt han pujat un promedi d'un 13,45 o/o, essent els més afavorits la civada (20,30 o/o) i la carn de vaca (17,60 o/o), el blat de les Indies ha pujat poc i el blat ha pujat quasi allò que s'havia sol·licitat. És molt important que tots els foravillers sàpiguin que en aquesta reunió ha quedat establert ben clarament que pels excedents, o sia els que sobren, han d'esser frenats els preus dels següents productes: vins, cotó, oli d'oliva i en especial la llet, ja que és impossible pensar exportar-la a Europa, on hi sobra en quantitats astronòmiques. La seva sortida és transformar-la en derivats, com tenen bé clar a Campos on ja fan a més de formatge, mantega, brossat i altres.

Altres punts aprovats importants són que per primera vegada l'agricultura podrà cobrar de la Seguretat Social per causa d'incapacitat laboral transitòria. La cotització a l'assegurança no puja, disminueix l'impost de tràfec d'empreses de fabricació de piensos

i es congela la contribució rústica i precauària.

MAIG:

Més de rosades, que si van acompanyades amb abril plujós, fan les anyades. Les quals de moment si no canvia a últims d'abril, seran magres. Falta molta més aigua per canviar la cara dels nostres camps i especialment pels pous i arbres.

TONDRE:

S'han de tondre les ovelles, darrerament nombroses dins el nostre terme, a més de treure els fems dels sestadors.

MEL:

S'arplega la mel de les caïeres, que encara són bastant nombroses dins el nostre terme.

FAVERES:

Temps de segar-les. Altre temps una feina molt feixuga, disminuïda dins les grans finques gràcies a les segadores mecàniques. Enguany, degut a l'eixut, mala anyada.

TOMATIGUES I PEBRES:

Els que vulguin menjar la cullita pròpia, a sembrar els toca dins aquest mes, és el més apropiat.

MELONS:

Llaurar-los, bona rella i bona collita.

GUARETS:

Maig és temps de fer-los

VINYES:

Esquitjar-les i darrera donar-les rella.

PREUS I MERCATS:

L'ametla davalla i altres vegades es manté. De pugues, res, entre 205 i 210 pessetes a la prova.

La garrova es manté en línia ascendent, entre 23 i 24 pessetes el Kg.

F. Llinàs.

NOTICIES DE SA COOPERATIVA

El passat dissabte dia 24 d'abril va tenir lloc al Col·legi Nacional Mixt l'Assemblea General de la Cooperativa Agrícola de Porreres, amb molta assistència de socis.

Es presentà el balanç econòmic —que ha sortit positiu a totes les partides— i s'informà de l'aprovació i legalització dels estatuts. Enguany es renovaren els càrrecs de vice-president, secretari, tresorer, dos vocals i un interventor de comptes, resultant elegits i/o renovats Josep Roig Salleres, Antoni Sastre, Miquel Julià, Joan Sastre, Miquel Gayà i Mateu Lliteres.

La Junta Rectora queda formada així: President: Jeroni Palerm, Vice-president: Josep Roig Salleres, Secretari: Antoni Sastre; Vice-secretari: Bartomeu Soler; Tresorer: Miquel Julià; Vocals: Joan Sastre, Miquel Gayà i Josep Carbonell. La Comissió revisora de comptes la formen Ponç Feliu, Sebastià Lliteres i Mateu Lliteres.

25 ANIVERSARI DE SA COOPERATIVA

El diumenge dia 25 es celebrà la commemoració de la fundació de l'Entitat amb una missa i un dinar a la Sala Sermi de companye-

risme entre els socis i les seves dones, del que tothom en sortí molt satisfet i content.

BONES PERSPECTIVES DE PREUS

Per acabar aquesta ressenya escriurem un poc de pessetes: als socis de Sa Cooperativa els ha sortit l'albercoc verd al preu de 15 pts. per kilo entregat (recordem que damunt la collita es pagaven a 8 pessetes als altres llocs) mentre que l'"extra-choice" s'ha cobrat a 204 pessetes-kilo (els preus dels comerciants anaven per 140-150) i l'industrial a 141 pessetes. Davant aquests resultats que sigui el mateix pagès que opini.

De cara a la temporada que s'acosta sembla que la Cooperativa té intenció de comprar el màxim de verd que pugui, així com elaborar-ne una gran quantitat —la que permetrà l'anyada, que és bastant fluixa—. Direm també que l'any passat el magatzem cooperatiu girà 18.500.000 pessetes de productes i que aquestes xifres inclús poden augmentar-se en un 50 per cent, altra volta. Això compren productes d'abonos, insecticides, llavors, alimentació, etc.

J.B.

La Cooperativa: 25 anys i bona salut!

ATLETISME. PUJADA A MONTI-SION

El proper dia 13 de juny, diumenge, al matí, si res no canvia, tindrà lloc la Pujada Popular a Monti-Sion, corregudes a peu organitzades per l'Ajuntament, Agrupació Cultural, Associació de Pares d'Alumnes del col·legi Nacional Mixt, Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Verge de Monti-Sion i Club d'Esplai. Es donarà la sortida des de Sa Plaça, essent l'arribada a dalt del Puig.

HA MORT SEBASTIA FERRA

El passat 31 de març morí a Porreres Sebastià Ferrà Rosselló, un home que es distingí a la seva joventut per la tasca que realitzà per aconseguir un major benestar i progrés culturals entre els joves del poble.

A l'any 1.933, al seus 24 anys, mogut per la manca d'organitzacions recreatives i culturals que hi havia en aquell moment, convençut de la importància d'aquestes i de que a major nivell cultural més fàcil esdevé la convivència pacífica,

fundà, amb un reduït grup de joves, una agrupació cultural que dugué el nom de Centro Instructivo de Porreres. Sebastià Ferrà fou el seu president al llarg de tota la seva trajectòria, que durà tres anys, i que acabà, com tantes altres coses, al juliol de 1.936.

La naturalesa d'aquesta entitat queda reflectida a l'article primer dels seus estatuts, aprovats pel Govern Civil en data de 3 d'octubre de 1.933, i que deia:

"El Centro Instructivo de Porreres tendrà per objecte la congregació de joves estimulants la seva reunió sense distincions de classes, procurant per tots el mitjans la perfecció i l'ampar mutu, proporcionant als seus socis recreació, com balls, instrucció en classes gratuïtes si ho permet el estat econòmic de la societat i ho disposi la Directiva en funcions, vetllades teatrals, conferències culturals, i altres de la mateixa naturalesa".

Avui, pocs dies després de la seva mort, sabem que el seu treball no resultà estèril i que el seu record restarà sempre a la nostra memòria i voldríem que a la memòria col·lectiva del nostre poble.

Per això publicam íntegrament a continuació l'entrevista, que li fou feta al gener de 1.936 i que es publicà al diari La Voz de Porreres, com que dissortadament avui ja no és entre nosaltres.

Descansi en pau.

La Voz de Porreras

PERIÓDICO INDEPENDIENTE

Suscripción, semestral: 2'40 pesetas
Id. extranjero, año: 8'50 Id.

NÚMERO SUELTO: 20 CTS.

Redacción y administración: Gloria, 4
PORRERAS - MALLORCA

Año 1

Porreras, 25 Enero de 1936

N.º 22

Reportajes Sociales

El Centro Instructivo

"La cultura no debe ser patrimonio de los acomodados, sino de todos... El obrero tiene el derecho y el deber de instruirse... Los pueblos ignorantes son peligrosos..." nos dice su presidente, Sebastián Ferrà Rosselló.

Toca hoy presentar a la sociedad «Centro Instructivo» entidad de aspecto puramente cultural-recreativo, la que cuenta con muchos socios y simpatizantes por su gran labor realizada hacia la emancipación espiritual de la juventud.

Su Presidente fundador y actual, es don Sebastián Ferrà Rosselló, de inmejorables cualidades para el desempeño de tan elevado cargo que con gran acierto y compenetración ha sabido dirigir.

El ciudadano Ferrà es de oficio herrero, forma parte de la Banda de Música local, y se ha distinguido siempre por un gran entusiasmo hacia la cultura, convencido que de ella se lía de conseguir la redención de los pueblos.

Nos entrevistamos con él y amablemente nos contesta a cuantas preguntas le hacemos, que con gusto reproducimos.

—¿Cómo se les ocurrió fundar esta Sociedad?

—Los principales motivos que nos condujeron y fortalecieron a unos pocos a fundar este Centro—nos dice—fueron debidos a estar ya cansados de ver a la juventud abandonada, esparcida por todas partes, sin ninguna orientación, ni ideal, para que mediante una agrupación cultural pudieran todos, sin distinción de matices, cobijarse en ella, y aprendieran a convivir socialmente, tratarse, familiarizarse entre sí y tomaran la orientación digna y elevada de la cultura para hacerse mejores ciudadanos, y respetarse mutuamente.

Esta Sociedad se fundó el mes de Septiembre de 1933 y entró en funciones el día 3 de Octubre del mismo año, en que fué aprobado nuestro reglamento por el Gobernador de la provincia.

Dez y ocho jóvenes fuimos los fundadores, todos amantes de la cultura, y entusiasmados en alcanzar para el Centro y la juventud el máximo grado de justicia y saber. Y lo mismo que hicieron en su día los discípulos de Jesucristo predicando los Santos Evangelios, nosotros también predicamos y propagamos nuestro programa, que por su gran tendencia de elevación y purificación moral de la juventud pronto logramos un gran número de simpatizantes, llegando en poco tiempo al respetable número de unos cien.

—¿Se les presentaron dificultades a vencer?

—Las dificultades que tuvimos que vencer fueron la indiferencia y el poco caso que nos hacían los jóvenes, a los cuales encaminábamos todos nuestros pasos, convencidos de que eran ellos los más necesitados de la instrucción que intentábamos difundir por nuestro pobre y abandonado pueblo de hace tantos años, como lo prueba el que todos los vecinos tienen magníficas Escuelas y nosotros, por desgracia, aun carecemos de ella.

No faltaron tampoco los contrarios a todo lo que sea progreso, como llevaba en sí nuestro modesto Centro, ante lo que suponía para

ellos ver mercedados sus privilegios de ser los acaparadores del saber.

Pero nosotros sedientos de amor y justicia para lograr elevar el escaso nivel cultural de nuestros pobres compañeros, arrollamos cuantos obstáculos se oponían y viendo bien pronto

como nuestras ilusiones se habían convertido en realidades.

—¿Fines más destacados que persiguen?

—En un principio solamente aceptábamos los jóvenes como socios, por considerar que así crecíamos más libres e independientes de manejos políticos, y que hoy podemos afirmar que a tal medida seguramente debemos la prosperidad, el engrandecimiento y la vida del Centro.

Posteriormente a la fundación del Centro había habido numerosas sociedades de diferentes tendencias, pero que todas ellas habían tenido corta vida y finales desastrosos, que habían desmoralizado y coartado el espíritu social de los porrerenses. Siendo esta causa la que nos obligó a no admitir casados, la mayoría verdaderos políticos.

El fin primordial del Centro es cultural, mediante conferencias, biblioteca, etc., pero no descuidamos el aspecto recreativo, con bailes frecuentes, veladas teatrales etc.

—¿Gestiones importantes llevadas a cabo?

En la parte cultural hemos organizado innumerables conferencias científicas, sociales, etc. Han pasado por nuestro salón destacadas personalidades intelectuales, entre ellos médicos, catedráticos, ingenieros, inspectores de enseñanza, maestros de escuela etc.

Tenemos en propiedad una extensa biblioteca que hemos hecho pública, es decir que sin ser socios pueden sacar la obra que prefieran.

Hemos creado una Escuela de preparación militar fuera de lías, dirigida por personal competente, la que permite a los reclutas que se acojan a su enseñanza, y previo certificado

de aprobación en los exámenes, la reducción del servicio a sólo ocho meses, representándonos una respetable economía.

Tenemos en marcha una escuela nocturna la que se ve muy concurrida por los jóvenes, permitiéndoles con comodidad y poco gasto adquirir conocimientos que les son indispensables en una vida tan compleja como es ya la de hoy en día.

En el aspecto recreativo hemos realizado verbenas, bailes, veladas teatrales, cafés de compañerismo, etc., etc.

—¿Ventajas que ha reportado a los afiliados?

—De tres clases podemos clasificarlas: Social, cultural y recreativo. El primero salta a la vista: Unión de las juventudes, compenetración, mejor convivencia. En el cultural y recreativo con lo dicho quedan explicadas.

—¿Qué concepto tiene V. del nivel cultural de la juventud de hoy?

Puede decirse que el nivel cultural de la juventud lo hace, lo forma, a más de las cualidades propias e inherentes a cada individuo, el medio ambiente en que vive.

Hasta hace poco, Porreras no contaba con instituciones libres que procuraran una mayor cultura al pueblo. Hoy ya hay más de todo, y por consiguiente la juventud de hoy tiene mejores medios para aprender, y es justo reconocer que va perfeccionándose y elevándose de cada día más, excepto, claro está, en algún que otro caso en que por no haber más en la cabeza no se puede esperar mejoría en el modo de ser.

—¿Tienen algún proyecto de interés para sus asociados?

Todo el programa que nos trazamos está ya en vigor. Sólo nos queda por crear una sección deportiva, a fin de dar satisfacción a todas las nobles y sanas aspiraciones. Pero de momento nos ha sido imposible llevar a la práctica, lo que probablemente haremos cuando las circunstancias nos lo permitan.

Y como final tengo que manifestar mi gratitud y reconocimiento hacia los socios que en todo momento han sabido portarse con corrección y decencia, como a mis compañeros de Directiva siempre prestos a la lucha por el noble ideal que persigue el Centro, y de un modo especial a nuestro Secretario Miguel Ximelis, incansable organizador y propagador, a quien tanto debe el Centro y nosotros por sus trabajos al servicio del mismo.

Asimismo he de dirigir un efusivo saludo a todo el pueblo por las demostraciones recibidas en cuantos actos hemos organizado, y sin dejar de mencionar a la culta dirección de La Voz de Porreras por las atenciones tenidas con este Centro.

EDITORIAL (ve de la 1a. pág.)

El poble, potser, ha acudit molt poc als plens a veure com anaven les coses, i també que la gent hagi anat a demanar poc als llocs que correspon —l'experiència democràtica era ben poca, i ho és encara a molts de nivells— i la premsa segurament per la seva part tampoc ha fet el suficient. Tot això hi és, però l'Ajuntament venia a ocupar un lloc històric entre el passat i el futur, no mancat de responsabilitats, i ara molta gent no s'ha adonat del canvi entre un i altre temps. Fins i tot troba que és pitjor l'actual comparat amb l'anterior. La responsabilitat de transparència era —i és— seva i aquí no hi valen excuses.

I des d'aquesta perspectiva, ¿què ha fet el grup municipal del PSOE, la força de l'oposició, per a trencar la marxa passiva i obscura del municipi?. Enfront de l'UCD la seva minoria és quasi testimonial i per això el seu paper hauria d'esser el demanar "luz y taquígrafos", ja que no han pogut fer bona part del seu programa.

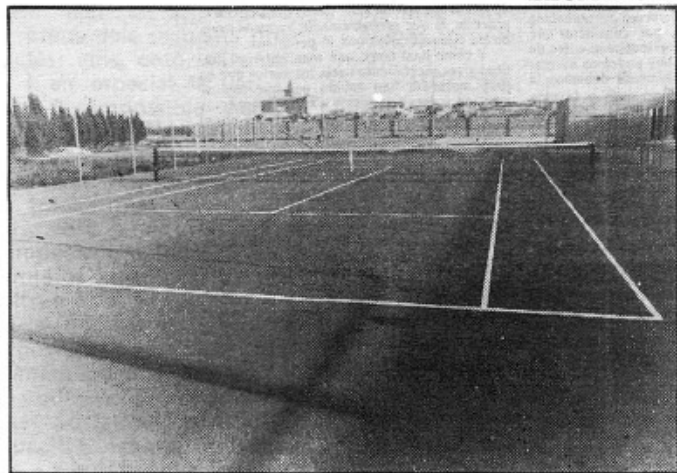
Encetam la recta final dels quatre anys del encàrrec fet a les urnes i som tots a temps de veure com el projecte d'un vial nou al Camí de Marina no és explicat a la població, i que encara es pensa amb la realització d'aquesta obra mitjançant procediments que creiem abandonats feia molts anys. Es fan unes reformes a l'escorxador municipal i els porrerencs no sabem els beneficis i els diners que això ens costarà, tot amagant la qüestió dins un fons d'unes millores que ens han de sortir regalades, diuen, però que ja ara molta gent veu amb expectionisme.

Tenim un poliesportiu promès, però ara quan s'han acabades dues noves pistes encara han d'arribar els doblers per a pagar al constructor, i els esportistes no hi poden jugar. Un poliesportiu, si, modificat i tornat a modificar fins al punt de greus defectes de infraestructura, malgrat la seva modernitat.

I es podria demanar també quins són els criteris que es segueixen per la concessió d'obres directament a picapedrers, quan no es fa per subhasta, com ja hem sentit queixes per part del gremi, on no tots tenen les mateixes facilitats per treballar a compte de l'Ajuntament. També en la creació de noves places a la plantilla municipal més d'una vegada hi ha hagut rebombori, així com en la concessió de subvencions a entitats amb casos més o menys clars de favoritisme o per contra de discriminació.

No seguirem, per no fer aquí una llista llarga de qüestions nebuloses, cosa que tampoc es preten, sols advertir que el sistema que s'esta emprant no és el de la claretat que la gent voldria.

LLUM D'OLL

El poliesportiu té les pistes acabades però no si pot jugar: problemes burocràtics. (Foto M. Lladó).

EL PROBLEMA DE L'AMETLER I EL SEU BAIX RENDIMENT ECONOMIC

Per VICENÇ MARI (*)

A la vila de Porreres, que és un poble, no cal dir-ho, agrícola hi ha molt d'ametlers i cada un d'ells és un problema pels pagesos. Un té les ametles de tres anyades dins ca seva que li fan nosa, l'altre de fa quatre i el veïnat no les ha espolsades perquè no valen el que costaria aixecar-les.

El mal més gros dels nostres ametlers és que són vells. A l'agricultura, com a totes les coses, li pertoca una evolució. Ací fa cinquanta anys anaven a Ciutat amb bicicleta i actualment hi anam amb els millors cotxes, emperò la majoria dels ametlers del terme estan sembrats des de fa cinquanta anys. I cal preparar els nostres terrenys per a aquest futur que nosaltres ja estam vivint, malgrat la nostra agricultura no se n'hagi adonat.

Actualment ja no podem pensar en una fructicultura de secà: els ametlers igual que els tarongers han de mester regar, encara que només sien tres o quatre recs a l'any. Això representa poca aigua emperò l'arbre l'ha de mester i li hem de donar.

Tenim també gran necessitat d'una planificació i a continuació citarem uns quants factors positius i negatius que ens hi duguin en relació a la producció actual.

FACTORS POSITIUS:

-l'ametler és un arbre que s'adapta perfectament al sòl del nostre terme.

-existeix demanda d'ametla i els mercats internacionals coneixen el nostre producte.

-podem arribar a competir amb altres països.

FACTORS NEGATIUS:

-els nostres ametlers han tornat vells.

-la zona apta per a sembrar ametlers està quasi acabada, és a dir, no convé fer plantacions noves sobre camps on n'hi ha haguts fins ara ja que presenta bastants de problemes si no es deixa reposar la terra ja sia sense cultius o amb una alternància.

-tenim moltes varietats i això complica la classificació, elaboració i comercialització de l'ametla.

A MANERA DE CONCLUSIO

Avui per avui ens hem de fer la idea tots els pagesos de que les ametles no augmentaran de preu d'una manera que ens pugui salvar, pel que es tracta de produir al més baix cost possible. Segons les informacions que vaig poder recollir a la Cambra Agrària de Porreres la producció mitjana del terme de Porreres és de 5 kilos per ametler, mentres que investigacions fetes damunt l'ametler a Mallorca per la Delegació d'Agricultura donen un promig de 11 kilos per arbre i els resultats aconseguits demostren que així i tot el cultiu no és rentable.

Vists aquests resultats tan poc favorables és molt difícil que es puguin rebre subvencions per a la repoblació de l'ametler a Mallorca.

Els pagesos s'haurien de preocupar més inclús que els Serveis d'Extensió Agrària per aconseguir la informació necessària damunt les solucions a curt i llarg plaç, tot mirant de cada dia aprendre el màxim de coses de la seva professió.

(*) Estudiant de Tècnic Agrícola a l'Escola de Capataços Agrícoles i Formació Professional de Catarroja - València.

LA PAGESIA DE PORRERES, DISCRIMINADA

Un poble, com el nostre, foraviler a carta cabdal, no veurà un duro de l'IRYDA, —nom abreuiat d'un organisme estatal encarregat de temes agrícoles— Així Porreres, com els nostre veïnats de Montuïri, Sant Joan, Vilafranca i Campos, no han estat inclosos dins un pla d'actuació d'aquest organisme abans esmentat i així ens va. Pagant contribucions i impostos especials amb recàrrec si voleu que us adobin els camins, síquies, recs, electricitat... a pagar s'ha dit.

La diferència.

Mentres tant per Inca —poble industrial—, Campanet, Petra, Búger, Santa Margalida, Maria, Lloseta, Consell, Mancor, Llubí i altres amb manco necessitats agrícoles i doblers estatals, l'IRYDA està subvencionant a fons perdut i pagant adobs de camins, millores de reguius, ajudes a cooperatives, etc. a base de milions. I a nosaltres què?

Solucions.

S'ha de fer renou, entre l'Ajuntament, Cooperativa, Cambra Agrària Local i altres organismes que puguin, tots junts, a fi de què a Ciutat, on hi ha els organismes estatals, provincials i autonòmics se n'adonin i procurin equilibrar aquests desfasaments i ajudin econòmicament a resoldre l'actual "semi-abandono" en què ens tenem com a col·lectivitat agrícola, especialment en obres d'infraestructura i equipaments. Per acabar, un botó de mostra: per a l'Ajuntament d'Inca, molt més ric que el nostre, han donat 25.200.000 ptes. per diferents millores agrícoles! 25.000.000 de l'ala! Quan ací per asfaltar un camí transitat fan falta anys d'espera, i això amb pressupostos de 3.000.000 que a més normalment n'han de pagar la meitat els propietaris dels terrenys colindants. Ja està bé!

F. Llinàs.

L'ASSOCIACIÓ DE PARES DEL COL·LEGI VERGE DE MONTI-SION I EL TRANSPORT ESCOLAR

L'Associació de Pares d'alumnes del Col·legi "Verge de Monti-Sion" de Porreres, que agrupa a prop de duescentes famílies de la dita vila, amb la present vol recolzar en tots els seus punts, els escrits i cartes aparegudes a la premsa dels Grups d'Acció Social de Petra, Sant Joan, Vilafranca, Porreres i Montuïri. Pensam que el fet que exposen l'urgent necessitat de que el transport escolar de l'alumnat de Batxillerat dels pobles sense Instituts, que han de desplaçar-se a altres viles o ciutats, sigui gratuït - és de justícia.

Sabem dels arguments que ens poden oposar aquells que no estiguin d'acord amb aquesta exposició —que si el BUP no és gratuït, que si cal potenciar l'ensenyament de la Formació Professional, etc— No nos entretindrem en discutir-los, si bé som conscients de la facilitat en què

es podrien fàcilment rebatre. Tant sols volem insistir, com al seu moment ho feien els esmentats escrits, en el fet de la desigualtat i certa marginació que suposa pels nostres alumnes, en clara desventaja amb els que viuen a viles o ciutats agraciades amb Instituts de Batxillerat, per les dificultats i gastos de transport i menjador. I, en segon lloc, demanar a l'Administració, i més en concret a les persones encarregades d'administrar els pressupostos concedits a la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència per a Ajudes al Estudi, que a l'hora de concedir tals Ajudes al Estudi o "Becas" es tinguin present el problema que consideram. I que els primers afavorits amb les esmentades Ajudes siguin els alumnes amb evidents dificultats i inferioritat de condicions materials.

Juntam, doncs, la nos-

PORRERES: 4.896 HABITANTS

Segons el darrer cens de població elaborat l'any passat la nostra vila tenia 4.896 habitants, el que suposava un augment damunt el de l'any 1.970 que en tenia 4.622 i el padró de 1.975 amb 4.759. Ens sorprèn que en el cas de Porreres passi el contrari que a 23 municipis de Mallorca que han perdut població, precisament els més afectats són, entre altres, els municipis del Pla —zona on està inclosa Porreres— com Algaida, Búger, Costitx, Llubí, Maria de la Salut, Petra, Sencelles, Sant Joan, Santa Eugènia i Sineu, els quals poden constituir la "Mallorca pobla", afegint-hi Selva i Campanet així com també Campos que té una ramaderia que passa per una greu situació.

El cens de població d'aquest any passat ha posat de relleu una vegada més el desequilibri existent entre l'illa urbana i turística (Ciutat de Mallorca i perifèria) i la Part Forana que segueix vivint una trista història d'abandonament i de progressiva despoblació. No deixa d'ésser preocupant el fet de què mentre el con-

joint demogràfic de les Illes creix en un 23 o/o, subsisteixen localitats que van perdent població, per exemple, Felanitx i Sóller o fins arribar el cas de Sencelles, que ha perdut una quarta part dels seus habitants tan sols en deu anys.

Enfront de la Mallorca desenvolupada (Ciutat de Mallorca, tot el litoral, Alcúdia, Inca i Lluçmajor) hi ha la Mallorca subdesenvolupada, incapaç de donar treball als seus fills que es veuen forçats a traslladar-se a altres municipis o a Ciutat.

Porreres, que ben bé la podríem incloure dins aquesta segona categoria, quan a nivell de població no ho reflexa al menys. El nostre poble l'any 1.970 ocupava el lloc quinze en quant a número d'habitants, el 1.975 ens havia passat davant Calvià i l'any 1.981, ocupant el vintè lloc, ens han passat també Alcúdia, Binissalem, Capdepera i Son Servera. Per acabar direm que els porrerencs censats a la vila constituïm el 0,91 o/o de la població mallorquina.

Joana Mora i Joan Barceló.

tra veu a la d'altres grups o entitats de la Part Forana per tal de conseguir que l'Administració prengui en consideració i resolgui positivament la demanda exposada: la gratuïtat del

transport escolar per als alumnes que cursen el BUP i es veuen obligats a desplaçar-se diàriament a fora de ca seva.

Antoni Lliteras, President.

UN NUMERO DE 16 PAGINES

Com podran comprovar els lectors, aquest exemplar del "LLUM D'OLI" per primera vegada surt al carrer amb 16 pàgines. Això és debut a la gran quantitat de temes que ens han arribat sortosament a la nostra redacció i al nombre elevat de notícies produïdes a Porreres. Algunes d'elles —inclús— han hagut de tractar-se de manera breu per manca d'espai i temps. Moltes gràcies.

Recordam que el Departament de Publicitat rebrà encantat totes aquelles ajudes i anuncis de persones, empreses i entitats que desitgin anunciar-se.

ESPIPELLANT ELS ANYS

Per Jaume Rosselló

Vertaderament fascina. Petjada i altra petjada per camins solitaris, amb tranquil·litat absoluta, adesiara assustada pel volateig d'un ull de bou, un rupit o buscaret de berdisa, fugissers...

Em digueren l'altre dia, que els meus escrits deien poc amb molta tinta escampada.

Mai he estat amic de resums sintetitzats. Com a bon foraviler que som, sé que gra tot sol no fa maina; sempre s'ha vist que el blat està entre la palla i si volem el gra net hem de ventar i ventar, fent volar el pallús, arestes, el capell i la palla. I avui que les eres han desaparegut del tot, quasi quasi, tanmateix amb batadores o recol·lectors, el gran està mesclat amb la palla, i si no és a força de vent no es fa el gra net. Així que qui no porga és perquè té una anèmia tan aferrada que no el deixa forcatjar ni ararar, i aposta sense beletjar ni res amb el ram d'exevuta, alavern o reboll ramut només veuen la serra, que diran que és de palla, però ventant ventant surten, el gra de tradicions, costums, paraules i coverbos que qui no ho troba és perquè només llegeix damunt damunt.

Com deia, camina caminaràs i per envant et faràs. I és ben ver, que un dels meus propòsits, quan escric, és emprar aquesta manera tan nostra i senzilla com els meus nostres costums, és igual si no cap dintre reials acadèmies o acadèmies tan reials, cal que ens entenguem nosaltres i si jo escric per a la gent de Porreres em toc els collons o me'n fot si a Sant Felu de Guíxols, per exemple, no m'entenen. Intent que aquell mallorquí d'en Tous i Maroto, d'en Pere d'Alcàntara Penya... d'en Set Panxes, de Sa Baseca... etc. que sempre hem entès els mallorquins de Porreres no es perdi, no quedi tapa i si doctors en lletres tilden els meus escrits amb una anatema i la gent de Mallorca m'enten qued sadolt i satisfet i si lleis de nova o antiga planta em traven la llengua no planc una escupinada perquè em deixin tranquil.

I continuant el meu passejar, pausadament, amb tranquil·litat, sense frissar, embadalint-me amb la fulla que es cau acaramullant-se atapida com si fos un coixí, algú diria "almohadón" m'hi ajoc, reposadament, sense frisures mig a la got-

zoneta, un poc de costellam, qued iestàtic i endormissat. Per enmig el ramatge que s'engronsa amb un ritme pausat que quasi quasi em fa son i somni a la fresca de l'ombra de les branques, que s'inclinen amb gest amorosívol i gentil, rossant la fecunda mare terra, suaument, amb tendresa provocadora de sensualitat i delit... i pensar que un xalet de "domingueros" fotrà branques i rels de tant de benestar, fent abortar tanta fecundació.

I pens a la fresca. Fa quinze, vint o trenta anys les vetlades de l'estiu els veïns del poble, quan havien sopat, sortien a la carrera tranquils per reposar de les tasques camperoles en una cadira de respall baix, de bova, mig tombada per enrrera. Fins i tot algú treia el balancí i si calia cantava la cançó "si no t'agrada, no em mengis/ que per ara ho vull així/ he comprat un balancí/ per engronsar-m'hi els diumenges". I la gent entre berbes i coverbos passava la vetlada. Fins i tot algun remolí passava el rosari que mai resultava massa piadós perquè entre desena i desena hi havia un badai o un gifaí d'algú de la rotlada. I si hi havia parelles d' enamorats, algun furt d'estreta de mans i res més perquè la sogra sempre estava d'imaginarí vetlant o fent el "sereno", mig de coa d'ull, i si preveia allò que ella massa sabia, perquè ja havia passat la mirada furtiva, es convertia en un cop d'ullada que gelava la més forta calor així com el seu balancinejar de les ones, de sobte es converteix en cop sec d'ona i el cercador de pegellides o fonoll marí queda humit...

Cabil les meravelles de la senzilla història d'un poble que ningú ha escrit ni escriurà mai i forma un tavall amb incrustacions de vertadera artesanía de costums, anècdotes i fets de tot tipus, com un torrent d'aigua trevallant nàcars i plata i pedres precioses de mil colors passa sense deixar minva i el temps passa; ni aviat ni a poc a poc, senzillament passa, tan sols l'estat psíquic tradueix en canvi de marxes el que segueix son curs, passant, passant, rítmicament.

Sols la recordança, com un alè mitològic, queda perfumat de bo o magre l'àmbit "etèric" el qual no cap dintre la matèria gris, feixuga o lleugera dels polítics o savis que segueixen fent la història que ells volen.

Ma curolla és aqueixa, espipellant d'ací i d'allà, exposar fets i dites senzilleses i Déu em guardi que l'oli que intent vessar dintre del "Llum d'Oli", que és recollita pròpia, per tant que a ningú se li cerquin responsabilitats més que a mi, que firm i gens m'aver-gonyeix ni em fa por posar mon nom; Déu em guardi quan dic que l'oli resulti tòxic i per tant pogués intoxicar l'aire i en lloc de claror faria pena perquè duria a la destrucció mitjançant la malaltia que no té cura perquè l'odi i l'enveja són una intoxicació sense cura.

Qui recordarà mai aquell predicador coremer, que quan cada any posava massions amb el Sr. Mulet el dia de Pasqua en el sermó de l'"encuentro", el Pare X feia un petit resum de la resurrecció de Crist, i el Sr. Jaume Mulet havia pujat a l'or-

que i rompia a tocar, el predicador acabava en un re-nec baixet i el públic s'en- viava les rialles. Idó un any, el Sr. Benet Salat de coremer, arribat el dia de Pasqua, entrant de la processó de l'"encuentro", el Sr. Mulet cap a l'orgue i el Sr. Benet no havia començat la perorata i es posà a mirar l'església, la gent, mig distret, el Sr. Benet començà. Avui, el dia de Pasqua, ha ressucitat el Bonjesuset, toc l'orgue, Sr. Mulet... i el Sr. Mulet que esperava mitja dotzena de paraules més es quedà en "la" com la jaia Miquela.

Picotejant els anys miraré de fer recordar qui era Sa Padacera, mestre Camil·lo, n'Antoni Racó, com es feien les matances, els novenaris, el Pare Barceló que no menjava a voler a ca'l rector, quan roba- ven les neules i el vi a l'"hermano" Josep. Fins de- mà.

CULTURA POPULAR

Per Catalina Oliver.

ENDEVINALLES

Abans de tot, vull les gràcies a totes aquelles persones que no volen que es perdi un trocet de la nostra cultura i que em fan arribar un caramull d'endevinalles algunes de les quals ja havia oblidades i altres que em són noves. Des d'aquestes retxes les vull animar a continuar la tasca de recollir-les i que entre tots poguem deixar escrit aquest patrimoni cultural que quasi s'ha perdut.

ENDEVINALLES:

1.- Una capceta blanca que s'obri i no es tanca.

2.- En compr un pam en meng un pam en tir un pam.

3.- Una cosa que no és cosa

i que per tot el món es posa

4.- Un llençol ben pacaçat que punta d'agulla mai ha tocat.

5.- Un convent de monges blanques i un frare que els hi tupa les anques.

6.- Una senyora ben ensenyorada sempre va dins un cotxe i sempre va banyada.

(Col·laboradors: 1 i 2 Apo- 3 i 4 Apolonia Veny. 5 i 6 Catalina Riera.)

SOLUCIONS:
1.- Un ou
2.- Un platan
3.- Sa fosca.
4.- El cel ennuvolat.
5.- Ses dents.
6.- Sa llengua.

Al tancar l'edició:
JOAN BARCELÓ
MEMBRE DE LA JUNTA
DIRECTIVA DE
L'ASSOCIACIÓ DE
PREMSA FORANA.

El passat dilluns dia 17 va tenir lloc a Inca l'Assemblea de la Premsa Forana que elegí nova junta de l'Associació. El nostre company Joan Barceló quedà elegit vocal de la mateixa, amb 13 vots. La seva

candidatura a la presidència, en representació de les publicacions que es redacten amb voluntat nominalitzadora, fou derrotada per 10 vots a 5 per la de Santiago Cortés, actual president, que renovà el seu càrrec. També sortiren elegits Pere Mulet ("Es Saig" Algaida), Gaspar Sabater ("Dijous"), Carles Costa ("Sant Joan"), Joan Martorell ("Sa Pobla") i Lluc Oliver ("S'Encruia", Deia).

UNA LLENGUA PER A LA SUPERVIVENCIA D'UN POBLE

Un dels objectius que amb més fermesa ens proposarem assolir durant la resistència antifranquista fou la normalització de la llengua, brutalment oprimida durant aquella època. Vàrem caure massa fàcilment en la il·lusió que la vinguda de la democràcia i aquella normalització anirien estretament lligades. Han passat més de sis anys de la mort física de la dictadura i la normalització de la llengua és avui —gairebé— una tasca encara a començar. L'eufòria dels primers anys setanta s'ha convertit en decepció, desmobilització, claudicació, degradació dels conceptes, desencant, passotisme, desinfilament col·lectiu...

La Constitució espanyola de 1.978, si bé posà fi a la barbàrie franquista respecte a la llengua, ha estat incapaç de trobar una fórmula igualatòria per a les llengües de l'Estat, a l'estil de països com Suïssa, Bèlgica o Iugoslàvia. Imposant una de les llengües de l'Estat com a oficial a tot el territori d'aquest i reduint les altres a una funció subsidiària dins el propi territori.

EL BILINGÜISME, UN ARGUMENT PER FUGIR DEL TEMA

Basta mirar el comportament lingüístic dels nostres màxims exaltadors del bilingüisme, alguns dels quals parlen castellà amb els seus fills. Seria massa ingenu no veure que el bilingüisme que es propugna tendeix a perpetuar l'estatus del català de llengua subordinada i a consolidar l'hegemonia del castellà. El bilingüisme "harmònic" és un mite: històricament la coexistència entre una llengua políticament forta i una altra de políticament dèbil ha estat una etapa transitòria abans de la substitució d'una llengua per l'altra.

La unitat de la llengua catalana, proclamada amb escreix per la ciència, ha estat amagada, i àdhuc negada, sistemàticament. Primer fou la "llengua mallorquina", després l'ocultació de la unitat lingüística sota les etiquetes de "llengua vernàcula" o "llengua regional", i darrerament la descoberta

sensacional de les "modalitats" (recordem el decret d'ensenyança del català, el programa per a les oposicions de català a instituts).

Les lamentables declaracions del president Albertí al programa de TV "Vosté pregunta"). L'estrategia de la fragmentació arriba a extrems grotescs al País Valencià, on s'ha arribat a inventar una nova ortografia.

NORMALITZACIO: UNA TASCA IRRENUNCIABLE

Si no es produeix un enèrgic canvi de rumb, el futur que espera a la nostra llengua no és mal d'endevinar: una llengua de cada vegada més desvitalitzada, amb moltes possibilitats d'accelerar el camí de la lenta agonia, com han fet ja tantes llengües d'Europa. És il·lustratiu observar l'extraordinària facilitat amb què els mallorquins s'adrecen en castellà als desconeguts o adopten aquesta llengua en una reunió quan hi ha un sol no catalanoparlant.

La llengua no és un simple instrument utilitari de comunicació: és el primer signe de la identitat d'un poble. Si volem mantenir la plenitud d'aquesta identitat, hem de mantenir la plenitud de la llengua; i això suposa la seva absoluta normalització.

La normalització del català no serà feina d'un dia ni tasca regalada. Serà —si és— un esforç ingent de diverses generacions que treballin amb fe i sense desfalliments. Per a avançar en aquest camí fan falta dos elements bàsics, el marc jurídic adequat i la consciència popular, és a dir una forta voluntat de perduració com a comunitat amb senyals lingüístics propis identificadors. De res servirà un d'aquests factors si no hi ha també l'altre.

Hi ha actualment unes possibilitats d'ús del català als ajuntaments, però quin volum d'escrius oficials es fa en català en aquestes institucions? I al mateix Consell General Interinsular? ¿Què fan les emissores de ràdio, dues de les quals emeten tota la programació pràcticament en castellà, senzillament perquè volen?

¿Per què els quatre diaris de Palma no fan pràcticament gens d'ús del català? ¿O és que no s'han plantejat en absolut el compromís de la normalització de la llengua del país al qual serveixen?

El crit d'alarma és necessari. Tots els qui n'estam convençuts hem de fer un esforç solidari per treure el país envant. Sabem que la normalització absoluta del català no vendrà per ara; fan falta altres condicions sociopolítiques. Però el que és ben cert és que si no començam ara mateix molt seriosament i treim el màxim partit de les possibilitats actuals i de cada moment, no vendrà mai. Les nostres generacions

tenen sens dubte davant seu aquest deure irrenunciable i de categoria històrica: l'aconsecució de la nostra supervivència com a poble.

EXPOSICIO DE JAUME FALCONER

Falconer o el joc infantil dels colors.

Durant els dies del 9 al 18 d'abril exposà una mostra de poc més d'una dotzena d'obres —Creacions Artístiques, com diu als programes— el pintor Jaume Falconer. Estigué a la Caixa de Pensions "la Caixa" amb l'organització de l'Agrupació Cultural i malgrat que hi hagués algun desconcert quant als horaris d'exposició fou bastant visitada.

Jaume Falconer a la seva obra no preten la colorina fàcil d'admetre. Ell presenta al visualitzador el dilema del color bàsic i en fa un joc sense més presentació que el necessari per dur-ho a terme. La seva tècnica, infantil i primitiva, és

capaç de fer recórrer l'imaginació de l'espectador que es, deten i admet necessàriament deixar-se endur per l'obra. Tot i ésser una creació de signes uniformes i reiteratius ofereix una varietat de temes considerable. Crec que ha de tenir més problemes de motlle i d'espai on plasmar la seva creació que no dificultats d'eleger els motius. Per això tal volta arriba inclús a l'agressió gràfica.

Que ens perdonin els que no estiguin d'acord amb el que deim.

Segurament és un motiu més dels que preten Jaume Falconer.

Joan Barceló.

Excursionisme

VAREN ANAR A REBRE LA PRIMAVERA AL PUIG

Com havia plantejat la secció d'excursionisme de l'Agrupació Cultural, pel pont de Sant Josep, vàrem anar a rebre la primavera. Malgrat que el Puig de Maria està tot ple, a la fi trobarem cel·les al Santuari de Cura. "Estàrem com a reis", gràcies a les atencions dels frares franciscans cap als socis de l'Agrupació Cultural, que s'havien apuntat a aquesta activitat i decidiren realitzar-la.

L'estança a Cura més que res ens va semblar molt curta ja que el temps ens passava volant, respiraven un aire de benestar i tranquil·litat. El divendres entre una cosa i l'altra arribàrem un poc tard i sols vàrem tenir temps d'allotjar-nos dins unes cel·les de les quals només ens queda donar l'enhorabona a la gent que les cuida. Després d'haver col·locat totes les coses aniríem a sopar al celler de Randa, on passàrem una estona molt divertida. Després de sopar tornàrem al Santuari i organitzàrem el dissabte i el diumenge de la següent manera:

DISSABTE, al matí, després de berenar: excursió als voltants més pròxims del Santuari, anant a veure una cova i monument de Ramon Llull i visitant les instal·lacions del Santuari. Per acabar llegírem el poema de Ma. Antònia Salvà "el roser de Cura". Per dinar una paella que férem dins una cel·la gatò des forn de Ca'n Miquel. Després, excursió fins al Santuari de Gràcia on se divisa una panoràmica meravellosa, altra volta a Cura començarem la tasca

de fer sopars pels més petits, que amb els que s'havien afegit el dissabte horabaixa ja eren un bon estol. Prop de les nou i mitja vengué un grup de porrerencs a sopar amb nosaltres omplint la cel·la de gent, alegria, rialles i coses bones. El dissabte hi va haver bulla fins passada mitja nit.

El diumenge, la gent més matinera anà a veure sortir el sol, entre ells hi ha que admirar a la valenta Sandra Escoda Trobat; després férem una estona de "footing" i a berenar. Panxa plena anàrem a veure una cova que hi ha allà aprop i després de dinar es va decidir fer una visita al Santuari de Sant Honorat.

Així rebé la primavera un grapat de porrerencs, socis de l'Agrupació Cultural, que troben que seria interessant fer més sortides com aquesta, no sols per anar a fer bulla, com hi ha gent que a vegades ens vol etiquetar, sinó per conèixer més bé tots els indrets de la nostra illa, ho deim pels qui no recorden la vertadera tasca de l'AGRUPACIO CULTURAL.

Catalina Oliver.

ESCACS: X TORNEIG SOCIAL

Els campionats de Mallorca individuals jugats a Campos ens deparen diverses actuacions, així Jeroni Palerm aconseguí l'ascens a primera categoria i una de les primeres places, Jaume Cerdà fou el millor classificat a juvenils, pujant de categoria Gregori Barceló Llaneres i Barceló Marqués. Quant a Estelrich, a preferent, es mantengué, així com Quesada, Rosa Bauçà a segona aconseguí acabar i això suposa experiència. Per contra Joan Barceló devallà a segona i Jordi Oliver, Gabriel Gornals i Pau Sorell es retiraren.

El passat dimecres dia 21 d'abril començà la desena edició del nostre torneig

social amb la participació de Jaume Cerdà, Palerm, Jordi Oliver, Rosa Bauçà, Joan Barceló, G. Barceló Márquez, Jaume Rosselló, G. Barceló Llaneres, Pau Sorell i Gabriel Gornals. Tindrà una duració d'un mes i mig, amb nou rondes que es jugaran en dimecres i divendres.

Historial del torneig d'Escacs social.

- I. 1.974. A. Servera.
- II. 1.974. A. Servera.
- III. 1.975. A. Servera.
- IV. 1.976. P. Torres.
- V. 1.977. G. Mora.
- VI. 1.978. D. Toledo.
- VII. 1.979. B. Roig.
- VIII. 1.980. J. Cerdà.
- IX. 1.981. J. Gil.
- X. 1.982. ?

UNA NOVA SECCIO: ECOLOGIA

S'ha format dins l'Agrupació Cultural una nova secció.

Tots els socis de l'Agrupació Cultural i altres perso-

nes interessades en el tema quedau convidats a una reunió per tractar del funcionament de la nova secció, activitats a realitzar, elecció de responsables, suggerències, etc. que tindrà lloc el proper 24 de maig (dilluns) a les 9.30 del vespre al local Social.

DESORIENTACIO I MANIPULACIO INFORMATIVA?

Una de dues o totes dues. Això és el que podem deduir de la crònica de Porreres al diari "Ultima Hora" del passat 16 d'abril feta pel senyor M.C. (les inicials a vegades no ho amaguen tot amic M.C.) a la qual no té cap repar a fer públic que a l'iniciativa del "Tots a peu a Mont-Sion" —que per cert va ser de l'Agrupació Cultural de Porreres, en unió del Club d'Esplai, per si ha d'esser del seu interès— s'hi havien "sumado miembros del Ayuntamiento" quan no recordam gens haver rebut cap adhesió per part municipal a la pujada i dilueix la nostra participació, la de l'Agrupació Cultural, entre un difuminat "otras entidades culturales". Quina barra ivostè posa l'Ajuntament enmig a cada oportunitat que té! La seva feina es veure que es escriure sols del que fan a La Sala i poca gent més. Això d'aprofitar-se de les activitats dels altres en benefici propi, si és que no preten manipular la cosa, no sol resultar. De totes maneres. gràcies.

LA NOVA JUNTA

Després de les eleccions celebrades el 28 de febrer es constituí la nova Junta de Govern que quedà formada així:

President: Joan Barceló. Vice-president: Macià Lladó. Secretari: Joana Matas. Tresorer: Gregori Barceló. Vocals: Climent Picornell, Joana Mora i Josep Marí.

Com a membres col·laboradors de seccions compte amb Joan Sorell, Mateu Gil, Maria Barceló i Crespí, Jaume Cerdà, Catalina Oliver i Antoni Picornell.

L'organigrama de l'Entitat està configurat per les seccions de teatre, escacs, conferències - curssets - taules rodones, excursionisme, arts plàstiques, biblioteca, esports, fotografia, ecologia, "Llum d'Oli", festes, música, publicacions, problemàtica social i Festa Pagesa.

L'organització compren: oficina, local social, relacions amb l'exterior, tràmits legals i publicitat.

BIBLIOTECA

Davant la manca d'alguns exemplars registrats al corresponent llibre de préstecs, pregam a tots aquells que tinguin llibres de la biblioteca en el seu poder, comuniquin urgentment quins títols són els que tenen i/o facin el retorn el més aviat possible. Properament es farà una nova reclassificació i fitxació dels llibres i cal arreplegar tots els faltants. Moltes gràcies.

AUTOMOBILS USATS

INTERESSANTS OFERTES:

- SIMCA 1200. PM 0957 - G: 115.000 Pts
- PEUGEOT 504. PM 3389 - M: 200.000 Pts.
- SIMCA 1200. PM 3512 - E: 130.000 Pts.
- SEAT 124 Especial PM 4415 - I: 105.000 Pts.
- SEAT 1430 PM 147.557: 45.000 Pts.
- RENAULT ALPINE B - 737.491
- RENAULT 12 PM 4223 - G 100.000 Pts.
- RENAULT 8 PM. 87.563 - 15.000 Pts.
- CITROEN FURGONETA AKS B. 5953 - AC 50.000 Pts.
- SIMCA 1200 PM. 7595 - A 100.000 Pts.

TALLER MECANIC

RAFAEL BARCELO

Carrer Palma s/n. Tel. 64 60 42
MONTUIRI

**PRIMER CAMPIONAT DE FUTBOL
SALA "INTERBARS"**

Equip del Bar Ca'n Toni (Foto Vidal).

Des de fa unes quantes setmanes a Porreres ens ha entrat la febra del futbol-sala. Aquest fet ha estat motivat per la inauguració de la nova pista poliesportiva ubicada al pati de l'església el que demostra que quan hi ha instal·lacions s'aprofiten, i l'organització a càrrec de l'Associació de Pares del Col·legi Verge de Monti-Sion encapçalada per n'Antoni Tous, d'un primer torneig de futbol-sala a la nostra vila el que permetrà, donar a conèixer aquesta nova modalitat esportiva tant en puja des de fa uns anys per tot arreu, i que una gran quantitat de persones que habitualment no practiquen cap tipus d'esport ara tinguin l'ocasió de fer-ho, amb el que això suposa de benefici per a la millora de la condició física i també no oblidem, de relació humana. Això mentre no hi hagi braços ni cames rompudes.

Aquest primer campionat es celebrarà durant el mes de maig i primers dies de juny, és a dir, fins que comencin els mundials de futbol, motiu pel qual hem pensat que no seria de més que el Senyor Santamaria

fes una volteta per ací per mirar d'incorporar qualche valor dels que campen per aquestes terres a la tan necessitada selecció espanyola.

Pel desenvolupament d'aquest torneig s'han establert dos grups que són:

GRUP A:

Bar "La Sirena", Bar "Centro", Cafè Nou, Granja "Sermi", Ca Sa Viuda, i Cafè de so n'Oms.

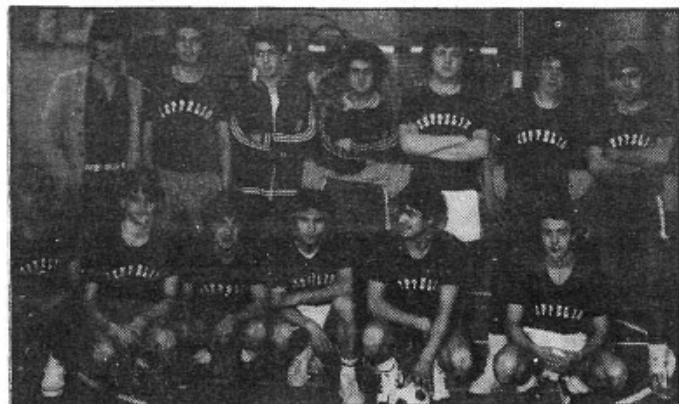
GRUP B:

Bar Ca'n Miquel, Bar Ca'n Xamena, Pub "Zeppelin", Pub Farolet, Bar Ca'n Toni i Bar Ca'n Beltran.

Els calendaris estan exposats a tots els bars i cafès participants i els partits començaran a partir del dilluns 3 de maig fins al dissabte 5 de juny. Els horaris dels partits són a les 18,30 i a les 20,30.

Els àrbits encarregats de dirigir la bona marxa d'aquest campionat seran els Srs. Emilio, Mayol, Taberner, Sampol, Alzina i Picornell. En el pròxim "Llum d'Oli" donarem ampla informació del que ha estat aquest campionat amb classificacions i fotografies dels equips guanyadors.

Macià Lladó.

Equip del Pub Zeppelin (Ca'n Torres): la joventut en marxa. (Foto Vidal).

**INAUGURACIO DEL PATI
POLIESPORTIU DE L'ESGLÉSIA**

El passat dia 14 de març es posà en funcionament el pati poliesportiu de la parròquia a càrrec del Col·legi "Verge de Monti-Sion i la seva Associació de Pares. El capvespre estigué animat per una llarga festa amb actuacions esportives, folklòriques i culturals per part dels alumnes d'aquest Col·legi. Aquestes noves instal·lacions ja han entrat en funcionament i sens dubte han de constituir un adequat marc de noves promocions escolars de distints esports i competicions, obertes fins i tot a qualsevol aficionat. Una prova d'això la tenim en l'organització d'un torneig de futbol-sala.

III TRIAL A PORRERES

El passat diumenge dia 9 Porreres va esser escenari del III Trial Motorístic, una prova que val pel Campionat de Balears d'aquesta especialitat de la moto i que comprenia un recorregut molt espectacular des de Son Redó, anant cap a Sa Torre, Costa de Son Bejoca, Son Jordi, passant prop de Cugulutx, Son Oms, Son Mora Negri, Sa Serra i tornant a Son Redó.

Un llarg i hermós trajecte de 26 quilòmetres de distància al que se feren dues voltes, havent-hi 15 zones puntuables de competició, que concentraren a nombrosos participants i sobre tot espectadors, durant quasi sis hores del matí i migdia.

A Son Mora Negri podem veure bones actuacions gràcies a l'habilitat

dels vint i tants pilots i la zona d'aigua, de molta dificultat. Hi participaren dos corredors porrerencs, En Miquel Llaneres i En Joan Rosselló.

Va ser aquesta una de les proves —segons els entesos— més importants i espectaculars que s'han fet a Mallorca dins el camp del Trial, amb bona i encertada organització del Moto Club Monti-Sion de Porreres.

Ballet i gimnàsia femenina a Sant Felip.

Durant aquest mes de maig tenen lloc a Sant Felip unes classes de ballet clàssic i gimnàsia femenina "gim-jazz" els dimarts i dijous al capvespre. Es desenvolupen ensenyances d'expressió corporal i de postura de barra fixa, des dels quatre anys.

Entrevista amb Andreu Obrador

"M'AGRADARIA MES QUE LA BASE DE L'EQUIP FOS DE PORRERENCS"

El seu nom és Andreu Obrador, té 19 anys, és estudiant de primer curs de Ciències Empresarials, juga amb el Porreres a la III Divisió, i com tots sabem és porrerenc. Qualque cosa important té n'Andreu perquè essent de Porreres jugui amb el Porreres. Jo crec que la té: qualitat. Bona tècnica, força i afició. Sol jugar quasi sempre de lateral, encara que ell en el transcurs de la nostra xerrada ha manifestat que li agrada més jugar de mig, doncs a la zona ampla del camp hi ha més lloc per a la creació de joc, i les misiones no són tan rutinàries com per exemple jugant de lateral. Jo estic d'acord amb ell. N'Andreu pot arribar a ésser un bon mig, si ell vol i les lesions el respeten.

Quan començam la xerrada, tot just acaba d'arribar del seu assaig amb la Filharmònica Porrerenca i li amoll la primera pregunta:

-¿Què penses del fet d'esser un dels únics porrerencs que juga amb el Porreres?

-Que és una vertadera llàstima. Pens que al menys quatre o cinc porrerencs més tenen condicions per a jugar amb el primer equip. Per jo no és cap orgull ésser un dels únics.

-¿Per què jugues a futbol Andreu i quines són les teves aspiracions com a jugador?

-Jug a futbol perquè m'agrada molt. Des dels 8 anys ho faig mentres pugui, de les meves aficions, aquesta serà una de les darreres que deixaré.

En quant a les meves aspiracions, l'única és jugar, ja sia amb el primer equip, amb els aficionats o qui sia. De tenir condicions per a jugar com a professional, no sé si ho faria, no m'ho he plantejat mai.

-No creus emperò que avui en dia la III Divisió és quasi un poc semiprofessional, que es paguen quantitats molt elevades en concepte de fitxa, i que la majoria de vegades la qualitat dels jugadors no concorda amb el que cobren, i que el futbol més que ser una excusa per a practicar un esport ja és més un espectacle, encara que sia a nivell de poble. ¿Què en penses d'això?

-Estic bastant d'acord amb tu. M'agradaria més que la base de l'equip fos de porrerencs, un poc com era abans quan jugaven en

Palermet, en Rado i molts més que ara no me'n record. Llavors crec que hi havia un altre ambient, se jugava més per afició. S'hauria de fugir un poc d'això del futbol com espectacle, encara que pens que és un poc difícil perquè així i tot el futbol sempre és espectacle, s'enfoqui com s'enfoqui.

EL PÚBLIC I ELS JUGADORS.

-¿Què penses del públic de Porreres?

-El públic de Porreres quan l'equip juga bé és molt bo. És un dels millors de la III Divisió, encara que no guanyis. Però quan jugues malament és un desastre. S'afiquen molt amb els jugadors i no comprenen que d'aquesta manera l'únic que fan és desanimar. És un poble on hi ha molts de tècnics, tots són tècnics, encara que a vegades, quan es juga malament no ho pareixen tant. Però per altra part el comprenc, ja que vol que els jugadors rendixin dins el camp.

-¿Estàs satisfet de la teva actuació aquesta temporada?

-Estic satisfet del que he fet, encara que les lesions m'han perjudicat molt, donat que no he pogut jugar regularment.

-¿De quin equip ets, Andreu?

-Jo som del Barça.

-¿I a quin jugador admires més?

-A cap en concret, però m'agradava molt la manera de jugar d'En Cruyff.

N'Andreu ha dit que és un bon espectador també. Li agrada molt veure futbol en viu, no tant per T.V. Va a veure als seus companys d'equip jugar quan ell no ha estat convocat o lesionat, ja que per a ell és com a una obligació moral donat el gran companyerisme que hi ha a la plantilla del Porreres.

POLITICA I ECONOMIA: "TOTS ESTAM AFECTATS PELS PROBLEMES QUE DERIVEN DEL TIPUS DE SOCIETAT".

Arribat a aquest punt de l'entrevista he cregut oportú demanar-li la seva opinió sobre altres temes que poc tenen que veure amb el futbol, però que ens ajudaran a conèixer un poc més la personalitat de n'Andreu.

-Andreu, quines altres aficions tens, a més del fut-

bol?

-A més d'estudiar, que per jo és quasi una afició, la música i els balls mallorquins.

-T'interessa la política?

-M'interessa, com crec que hauria d'interessar a tothom. Tots estam afectats pels problemes que deriven del tipus de societat en que vivim. No m'interessa la política com a professió o manera de viure.

-¿T'agrada el cinema?

-Sí, però no hi vaig molt. Només quan tenc temps, i m'agraden sobretot les pel·lícules fantàstiques però amb cert rigor científic o històric, i les pel·lícules de cert conten-

gut social.

-¿Ets aficionat a la lectura?

-No molt, tan sols llegesc per necessitat, és a dir quasi sempre llibres de text.

-¿Quina música t'agrada més?

-La música moderna melòdica. No m'agraden les estridències.

-Per a acabar Andreu, ¿què és el que te preocupa més del que passa en el món?

-No ho sé molt bé, és difícil de contestar perquè hi ha tantes de coses. Potser el tema econòmic, el problema de les societats de consum, el creixement incontrolat de la humanitat i l'economia, que pareix que ningú sap a on ens pot dur.

S'ha fet un poc tard i crec que ja és hora de finalitzar aquesta entrevista, entrevista que hem començat parlant de futbol i hem acabat parlant d'economia. Tot junt ens a permès conèixer un poc més de les activitats i personalitat d'un porrerenc que com tots fa moltes més coses que jugar amb el Porreres, encara que això sia el que el fa més popular.

Sort Andreu i a fer molts de gols.

M. Lladó.

Els simpatitzants del Barça Club de Futbol, a les ordres del seu "jefe" Sebastià "Terrible", feren un sopar a Ca'n Miquel per a celebrar la bona marxa de l'equip dels seus colors, tot anticipant-se al que volien fer més envant després de guanyar la Lliga. Però, aïll, com a per art de màgia el "Barça" a poc a poc anava perdent gas, fins el punt que es diu que ara organitzaran un sopar per a celebrar una nova ocasió que no fan campions.

Aquesta gent barcelonista no guanya per disgusts. Molts d'anys.

(Foto Vidal).

RAFEL CERDA DE "SA SERRA": PER UN MALLORQUI CORRER A LA PENINSULA ES IGUAL QUE PER UN ESPANYOL QUAN BOTA A EUROPA

Si la mitja li sortí a Fabian García a 34,296 km/h., segons resa "Marca" del dissabte dia 20 de març de 1.982 plana 20,154 km. de carrera en 4 hores i 22 minuts 55 segons, està bé, sols no ens alegra, algú ha de triomfar. I el trofeu Iberduero el guanyà en Fabián, tot li sia enhorabona però així a seques i ja està. Però això no és tot. Punt i apart.

I "Marca" d'eixa dita segueix: "Segundo fue Rafael Cerdá". Uep! ací ens aturam, això ja som nosaltres... Mes avall diu "Marca": "El premio de montaña fue también para Fabián seguida de Levoso i Cerdá. Això és.

Dins "La Sirena" bevent un "terri" ocasionalment en Rafel hi entra. Crec que espera el Dr. Mulet doncs li ha dit que el cridi. En Rafel comenta: "Em sap greu molestar-lo", primer indici que tenc de la seva modèstia. Jo li dic don Miquel és molt serviciant i si ell t'ho ha dit no reparis si és que frissis pels pedals. Ell no s'ha adonat que ja li estic preguntant anotant el que em contesta:

Pregunta: Fa temps que qualques en bicicleta?

Resposta: D'infant, ara

que afició dos anys abans de la "mili". Un any, la temporada del 79 vaig córrer amb el Club Porreres. Després, les temporades 80 i 81 amb el Club Monti-Sion (es podria dir que el padri d'en Rafel és en Gabriel Barceló Servera qui m'informà que ha obtingut sis primers premis aconseguint també el trofeu Andreu Oliver i que ara pertany al Club "Dormilón" que té una sucursal a Manacor).

En Rafel conversa sense mal pensar-se de res, amb franquesa, tal com ho sent parlant de la bicicleta, és a

dir, parlant de la seva pròpia vida. *I ara, amb qui corres?*

R.- El meu equip de Madrid, que s'anomena "Zeus", està compost de catorze persones.

P.- Per a un mallorquí és difícil córrer a fora?

R.- Per a un mallorquí ho és a Mallorca, i córrer a la Península és igual que per a un espanyol quan bota a la volta d'Europa.

P.- Penses passar a professional?

R.- Pens que hi puc passar i esperar que això em resolgui l'economia. Si no fos així ho hauria de deixar.

P.- El teu coratge quin és?

R.- En tenc més en carreres llargues. Jo som fondista, necessit encalentiment. Llavors em sent dins

el meu ambient.

P.- I a la muntanya, com et va?

R.- No som escalador, no obstant al premi de muntanya, com veus vaig atacar fort.

P.- Coneixes n'Alomar de Sineu?. Penses que t'hi pots comparar?

R.- Conec n'Alomar, he sentit parlar d'ell. Si tenc sort crec que puc pensar en ell com a un estimul. Però... que més voldria jo!

Me n'adon una altra vegada de la modèstia d'en Rafel i és interessant ressaltar que necessita col·laboració i per tal motiu consider que "Llum d'Oli" és fàcil resò de les petjades dels porrerencs especialment quan aquestes passes són tan fortes i segures com les seves. *Vols aègir alguna cosa?*

R.- No, jo no puc posar-me devora ningú. Tenc afició i m'agrada però res més.

Res més, Rafel. Fora por i envadant. Tots els porrerencs volem donar-te l'enhorabona i les gràcies de què passegis el nom de Porreres per Mallorca, per la Península, per Europa. Fes via, Rafel. Ferma't els pedals i esprinta. Adéu, adéu.
Jaume Rosselló.

A TOTA MUSICA !

**EL MILLOR AMBIENT
DE TOTA LA COMARCA**

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres.

D.L. PM 76/1.979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoina, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any).

Número solt: 50 pessetes.

Imprès als tallers d'Edicions Manacor S.A. en ofset

Edita: AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

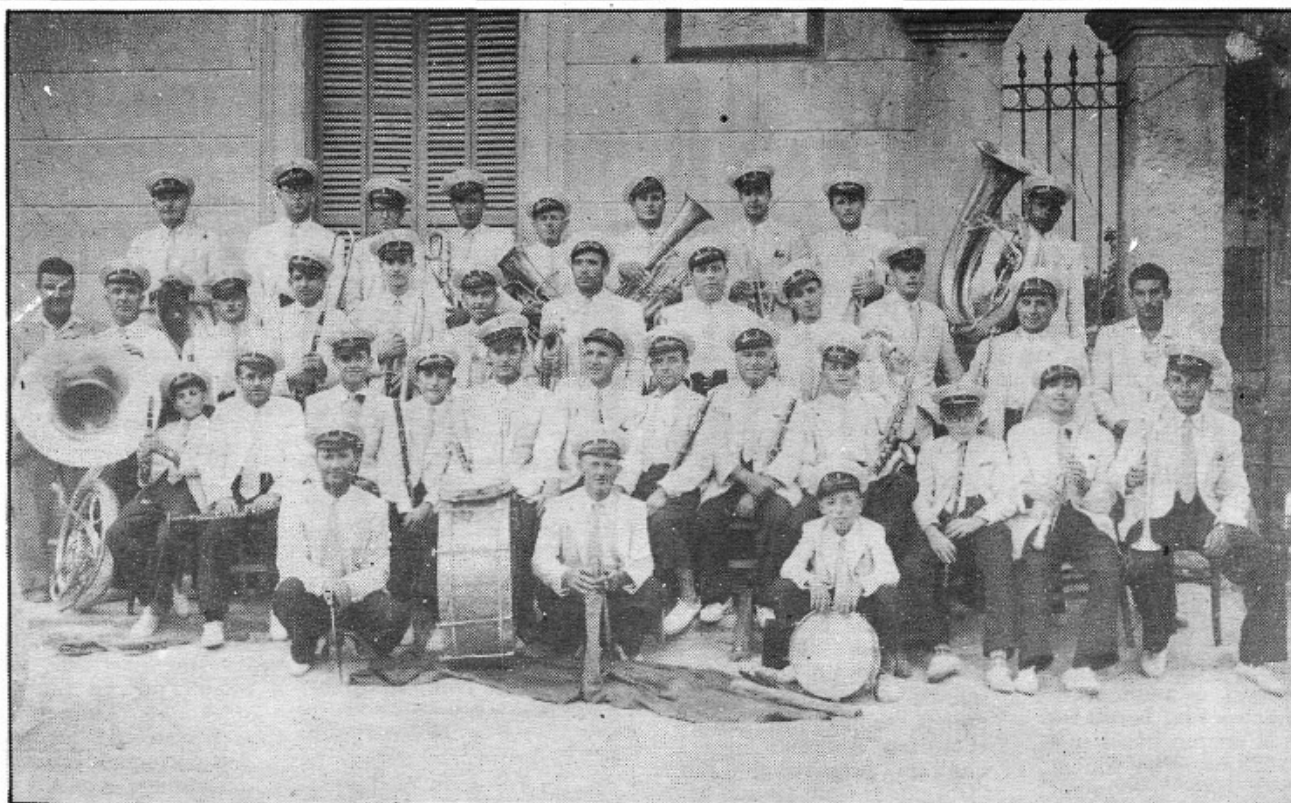
Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

Direcció/Coordinació: Joan Barceló i Macià Lladó.

Redacció: Maria Barceló i Crespi, Francesc Llinàs, Joana Mora, Rafel Ferrà, Joan Melià, Joana Matas, Climent Picornell, Gori Barceló, Pep Mayol i Catalina Oliver.

Col·laboradors: Ramon Rosselló, Guillem Torres, Jaume Rosselló, Sebastià Melià, Tomeu Barceló, Vicenç Marí, Ral i Joan Sorell.

Fotografia: Foto Vidal, Rafel Ferrà, Macià Lladó i Joan B. Bauçà.

La Banda de Música de Santa Cecília. Una formació desapareguda fa uns anys i que fou un exponent d'uns temps de gran esplendor musical d'un poble que es permetia el luxe de tenir dues bandes de música, aquesta de la fotografia i la Banda "La Filharmònica", agrupació ja històrica en el camp musical mallorquí i en grans moments, de lluïment encara avui. La fotografia va esser feta devers l'any 1.931 o 32 per un tal Mascaró de María de la Salut.

TALBOT SAMBA ¡MENUDO COCHE!

¡ECONOMIA: 5,3 L!
¡POTENCIA: 58 CV!
¡CAPACIDAD: Hasta 610 dm³!
¡PRESTACIONES:
Más de 150 Km/h.!

— *Le invitamos a verlo* —

MOSA

Aragón, 191
PALMA DE MALLORCA

 TALBOT